

Załącznik nr 3 do Regulaminu naboru nr FESW.01.02-IZ.00-001/24

Instrukcja wypełniania Planu prac badawczo-rozwojowych realizowanych w ramach działania 1.2 RPO FEŚ 2021-2027

**Informacje zawarte w Planie Prac B+R muszą być spójne z danymi zawartymi
we wniosku o dofinansowanie.**

Maksymalna ilość znaków dla pól opisowych to 12 000.

I. Informacje podstawowe

1. Podstawowe informacje o Wnioskodawcy

Dane muszą być zgodne z dokumentami rejestrowymi (jeśli występują).

2. Miejsce realizacji projektu

Dane muszą być zgodne z informacjami zawartymi we wniosku o dofinansowanie.

3. Okres realizacji projektu (prowadzenia prac B+R)

Należy podać początkową i końcową datę okresu realizacji projektu, zgodnie z informacjami zawartymi we wniosku o dofinansowanie.

II. Cel i uzasadnienie biznesowe projektu

1. Cel projektu

Należy przedstawić cel projektu poprzez wskazanie najważniejszych rezultatów, które Wnioskodawca planuje osiągnąć w wyniku realizacji projektu oraz sposób ich wykorzystania w działalności gospodarczej. Należy określić, czy rezultatem realizacji projektu będzie nowy lub znacząco ulepszony produkt/technologia/usługa, a także wskazać do czego będzie on wykorzystywany, poprzez podanie jego zasadniczych funkcjonalności. W punkcie tym nie należy zatem opisywać spodziewanych wyników poszczególnych prac badawczych, lecz finalne rezultaty całego projektu, które zostaną wdrożone do działalności gospodarczej.

2. Rynek

Zapotrzebowanie rynkowe na rezultaty projektu

Należy opisać potrzebę rynku, brak odpowiednich rozwiązań rynkowych, wymagania i preferencje odbiorców, na którą odpowiedzią jest rezultat projektu, tj. wykazać, że rezultat projektu (produkt/usługa/technologia) ukierunkowany jest na rozwiązanie konkretnego braku/problemu/niedoboru występującego na rynku, dlatego ma szansę na zastosowanie w praktyce gospodarczej. Następnie należy określić w jaki sposób rezultat projektu przyczyni się do zaspokojenia ww. potrzeby.

Charakterystyka rynku docelowego

Należy wskazać główne grupy odbiorców rezultatu projektu, a następnie je scharakteryzować, odnosząc się do ich cech mających istotne znaczenie dla sukcesu rynkowego rezultatu projektu, tj. w szczególności do ich wielkości/liczebności, potrzeb, oczekiwań, preferencji, możliwości.

Grupę docelową należy scharakteryzować w jak największym ujęciu, koncentrując się na potrzebach odbiorców bezpośrednio zainteresowanych danym produktem/usługą/technologią. Nie należy prezentować informacji ogólnikowych, traktujących grupę docelową zbyt szeroko, ponieważ zostaną one uznane za niewystarczające.

Należy przedstawić założenia dotyczące poziomu zainteresowania nowym produktem wśród potencjalnych odbiorców, tj. oszacować wielkość i charakter popytu oraz wskazać zakładaną liczebność grupy docelowej, do której Wnioskodawca ostatecznie planuje dotrzeć ze swoją nową ofertą. Należy zaprezentować spodziewane zmiany popytu w czasie oraz tempo tych zmian (nowe trendy).

Prezentując analizę rynku i popytu należy odnosić się do obiektywnych danych dostępnych w publikacjach zawierających dane statystyczne oraz w miarę możliwości w badaniach marketingowych przeprowadzonych przez wyspecjalizowane podmioty. Należy podać źródło przytaczanych danych (autor, tytuł, rok publikacji).

Bezwzględnie nie należy przytaczać opinii subiektywnych, opartych na przecuciu, niemiarodajnych i nieweryfikowalnych.

Należy wypełnić zgodnie z informacjami zawartymi we wniosku o dofinansowanie.

Konkurencja

Należy przedstawić głównych konkurentów na rynku docelowym oraz oferowane przez nich produkty/usługi/technologie, które są opracowywane/obecnie występują na rynku i spełniają funkcję podobną do zakładanej roli rezultatu projektu, w tym są skierowane do podobnej grupy odbiorców i zaspokajają podobne potrzeby (w odniesieniu do konkretnych cech i funkcjonalności rezultatu projektu wskazanych w polu *Nowe cechy i funkcjonalności rezultatów projektu*). W przypadku braku bezpośredniej konkurencji, należy odnieść się do podmiotów oferujących produkty/ usługi/technologie posiadające choćby częściowo te same funkcjonalności (produkty/ usługi/technologie substytucyjne). Należy określić w jakim stopniu rynek jest obecnie nasycony produktami/usługami/technologiami konkurencyjnymi lub substytucyjnymi.

W opisie należy uwzględnić również prawdopodobieństwo pojawienia się nowych podmiotów mogących stanowić konkurencję dla Wnioskodawcy w kontekście rezultatu projektu.

3. Nowość rezultatów projektu

Charakter wdrażanej innowacji

Należy określić i uzasadnić, czy rezultatem projektu jest innowacja produktowa czy innowacja w procesie biznesowym definiowane zgodnie z podręcznikiem OECD Podręcznik Oslo https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5496/18/1/1/podrecznik_oslo_2018_internet.pdf.

Innowacja produktowa - to nowy lub ulepszony wyrób lub usługa, które różnią się znacząco od dotychczasowych wyrobów lub usług przedsiębiorstwa i które zostały wprowadzone na rynek. Innowacje produktowe muszą zapewniać znaczące ulepszenie jednej lub kilku właściwości lub specyfikacji działania. Należy tu uwzględnić dodawanie nowych funkcji lub ulepszeń do istniejących funkcji lub użyteczności dla użytkownika, takich jak: jakość, specyfikacje techniczne, niezawodność, trwałość, oszczędność podczas użytkowania, przystępność cenowa, wygoda, użyteczność i przyjazność dla użytkownika.

Innowacja w procesie biznesowym to nowy lub ulepszony proces biznesowy dla jednej lub wielu funkcji biznesowych, który różni się znacząco od dotychczasowych procesów biznesowych przedsiębiorstwa i który został wprowadzony do użytku przez przedsiębiorstwo.

Ulepszona funkcja biznesowa charakteryzuje się większą wydajnością, oszczędnością zasobów, niezawodnością i odpornością, a także przystępną ceną oraz wygodą i użytecznością dla wszystkich uczestników procesu biznesowego, zarówno na zewnątrz, jak i wewnątrz przedsiębiorstwa. Innowację w procesie biznesowym uznaje się za wdrożoną, gdy przedsiębiorstwo zaczyna ją stosować w swojej działalności wewnętrznej lub zewnętrznej. Innowacje w procesach biznesowych obejmują kilka kategorii funkcjonalnych, do których zaliczają się:

- *Wytwarzanie wyrobów i świadczenie usług*
- *Dystrybucja i logistyka*
- *Marketing i sprzedaż*
- *Systemy informacyjne komunikacyjne*
- *Administracja i zarządzanie*
- *Rozwój produktów i procesów biznesowych.*

Nowość rezultatów projektu

W tym punkcie wniosku Wnioskodawca powinien opisać:

- poziom nowości/stopień oryginalności proponowanego rozwiązania i jego przewagę w stosunku do rozwiązań obecnie dostępnych/stosowanych **na rynku polskim**;
- sposób rozwiązania postawionego w projekcie problemu z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć w dziedzinie/dziedzinach dotyczącej projektu;
- wpływ zakładanych rezultatów prac B+R na rozwój dyscyplin/y, której projekt dotyczy;
- szansa na dokonanie przełomu w obszarze, którego projekt dotyczy;
- możliwość zwiększenia asortymentu lub wejścia na nowe rynki.

Rezultaty projektu muszą mieć zastosowanie w gospodarce i uzasadnioną potrzebę ich realizacji.

Nowe cechy i funkcjonalności rezultatów projektu

Należy wykazać – **w kontekście konkurencyjnych produktów/usług/technologii** - najważniejsze właściwości rezultatu projektu, odróżniające go od produktów/usług/technologii konkurencyjnych lub substytucyjnych i decydujące o jego przewadze względem aktualnej oferty na rynku polskim. Poprzez właściwości należy rozumieć określone cechy funkcjonalne, użytkowe, jakościowe lub inne cechy rezultatu projektu, w tym powodujące obniżenie ceny.

W odniesieniu do produktów/usług/technologii konkurencyjnych:

- W polu „Cecha/funkcjonalność rezultatu projektu” należy wyjaśnić na czym ona polega i jakie jest jej znaczenie dla sukcesu rynkowego rezultatu projektu – należy skupić się wyłącznie na właściwościach istotnych, tj. takich, które mogą zdecydować o wyborze rezultatu projektu, kosztem produktów/usług/technologii konkurencyjnych, nie należy wskazywać właściwości mało istotnych z punktu widzenia grupy docelowej oraz innowacyjności rezultatów projektu.
- W polu „Korzyść/przewaga” należy wskazać jakie potrzeby użytkowników (spośród wykazanych w polu „Charakterystyka rynku docelowego”) zaspokaja rezultat projektu poprzez daną cechę/funkcjonalność oraz wykazać nowość rezultatu projektu w odniesieniu do opisywanej właściwości w kontekście oferty konkurencji.
- W polu „Parametry techniczne” - szczególnie w przypadku właściwości o charakterze technicznym, należy dążyć do skwantyfikowanego opisu, np. określając spadek lub wzrost danej wartości w ujęciu procentowym lub nominalnym odnosząc się do poziomu wyjściowego. Należy również uzasadnić na jakiej podstawie Wnioskodawca spodziewa się osiągnąć określone wartości. Wypełnienie tego pola nie jest obowiązkowe w przypadku właściwości, których nie można ująć w ten sposób.

Wpływ rezultatu projektu na rozwój gospodarki regionu

Należy opisać wpływ rezultatu projektu na pobudzenie innowacyjności świętokrzyskiej gospodarki, tzn. w jakim stopniu zaangażowanie Wnioskodawcy w poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań i tworzenie nowych produktów i usług z wykorzystaniem działalności B+R ma znaczenie dla rozwoju świętokrzyskiej gospodarki, dla jej unowocześnienia i poprawy konkurencyjności regionu na tle kraju i w skali międzynarodowej.

Należy określić czy:

- realizacja projektu prowadzić będzie do zastosowania innowacyjnych rozwiązań i tworzenie nowych produktów/usług, które mają znaczenie dla rozwoju gospodarczego województwa świętokrzyskiego, tj. jej unowocześnienia i poprawy konkurencyjności regionu na tle kraju i w skali międzynarodowej lub,
- projekt jest inwestycją, która stanowi element rozwoju potencjału województwa świętokrzyskiego w zakresie działań z zakresu transformacji przemysłu w kierunku Przemysłu 4.0, transferu technologii, zarządzania innowacjami, ekoprojektowania oraz wyłonionych obiecujących obszarów wspomagających rozwój regionalny.

Przez **transformację gospodarki w kierunku przemysłów 4.0** rozumie się proces polegający na projektowaniu, testowaniu i wdrażaniu nowych, cyfrowych, zintegrowanych systemów w zakresie procesów, produktów lub modeli biznesowych, wykorzystujących rozwiązania z dziedziny automatyki i robotyki, sztucznej inteligencji, technologii teleinformatycznych oraz komunikacji pomiędzy maszynami oraz człowiekiem a maszynami, z uwzględnieniem odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa tych rozwiązań, do projektowania, zarządzania, monitorowania lub optymalizowania procesów produkcyjnych w przedsiębiorstwie lub związanych z nimi procesów logistycznych. Główne technologie stanowiące warstwę bazową transformacji to:

- 1) Big Data oraz działania związane z analizą danych,
- 2) Roboty przemysłowe,
- 3) Przemysłowy Internet rzeczy,
- 4) Integracja technologii informatycznych i operacyjnych (IT/OT) i tworzenie systemów cyberfizycznych (CPS),
- 5) Cyberbezpieczeństwo,
- 6) Chmura obliczeniowa,
- 7) Wirtualna i rozszerzona rzeczywistość,
- 8) Sztuczna inteligencja,
- 9) Blockchain,
- 10) Druk addytywny (druk 3D).

Oddziaływanie na środowisko i gospodarkę niskoemisyjną

Rezultatem prac B+R musi być ekoinnowacja służąca zwiększeniu podaży nowych rozwiązań wspierających transformację w kierunku zielonej gospodarki, w tym gospodarki o obiegu zamkniętym i niskoemisyjnej. **Ekoinnowacje** to innowacje, których wdrożenie wiąże się z korzyściami dla środowiska naturalnego, poprzez zapobieganie negatywnemu wpływowi na środowisko, ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko lub optymalizację wykorzystywanych zasobów. Należy wskazać czy rozwiązanie będące rezultatem prac B+R zaplanowanych w projekcie ma związek z jednym z poniższych obszarów:

- a) wprowadzenie lepszej gospodarki odpadami w przedsiębiorstwie wnioskodawcy, wyrażonej przewidywaną wartością wielkości odpadów pochodzących z działalności wnioskodawcy, która zostanie przetworzona, odzyskana bądź niewytworzona wskutek realizacji projektu, lub
- b) zwiększenie efektywności energetycznej w procesie produkcyjnym, wyrażonej przewidywaną wartością ilości zaoszczędzonej energii lub

- c) zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery w wyniku prowadzonej działalności przemysłowej lub usługowej, wyrażonego przewidywaną wartością zmniejszenia emisji CO₂ i innych szkodliwych gazów wskutek realizacji projektu, lub
- d) wprowadzenie bardziej wydajnej gospodarki materiałowej, wyrażonej przewidywaną wartością zmniejszenia ilości zużytych surowców wskutek realizacji projektu, lub
- e) ekoprojektowanie lub wytworzenie produktów w filozofii zero waste, w tym projektowania produktów z materiałów pochodzących z recyklingu, wyrażonych przewidywaną wartością liczby procesów lub produktów objętych ekoprojektowaniem lub liczby produktów wytworzonych w filozofii zero waste.

Należy wskazać poziom innowacyjności docelowych rozwiązań, a jej oczekiwane efekty należy opisać z zastosowaniem specyfikacji technicznej i parametrów środowiskowych.

Powyższe musi mieć również odzwierciedlenie we wniosku o dofinansowanie poprzez wybranie odpowiedniego wskaźnika do monitorowania.

Własność intelektualna

W punkcie należy:

- przedstawić wyniki weryfikacji kwestii własności intelektualnej w zakresie realizowanego przedsięwzięcia i jego planowanych rezultatów. Należy wskazać z jakich baz danych (patentowych i publikacji) Wnioskodawca korzystał, jak sklasyfikował przedmiot badań wg Międzynarodowej Klasyfikacji Patentowej, jakich słów kluczowych lub nazw firm lub nazwisk twórców użył oraz jakie wyniki uzyskał w związku z przeprowadzonym samodzielnie badaniem stanu techniki, należy przedstawić dokumentację poświadczającą powyższe;
- wykazać dysponowanie lub możliwości dysponowania prawami własności intelektualnej, jeśli są niezbędne do przeprowadzenia zaplanowanych w projekcie działań;
- uprawdopodobnić, że brak jest dostępnych i objętych ochroną, rozwiązań/technologii/wyników prac B+R, których istnienie uniemożliwiłoby realizację zaplanowanych w projekcie działań.

Należy wziąć pod uwagę specyfikę projektu/branży z uwagi na to, że dla niektórych rozwiązań stosowanie ochrony patentowej może być niezasadne.

4. Założenia dotyczące wdrożenia (w trakcie trwałości projektu)

Opis wdrożenia

Należy wybrać właściwą odpowiedź oraz opisać planowany sposób wdrożenia wyników badań przemysłowych i prac rozwojowych lub prac rozwojowych uzyskanych w ramach projektu.

Możliwe są następujące formy wdrożenia:

- wprowadzenie wyników prac B+R do własnej działalności gospodarczej Wnioskodawcy poprzez rozpoczęcie produkcji lub świadczenie usług na bazie uzyskanych wyników projektu lub
- udzielenie licencji (na zasadach rynkowych) na korzystanie z przysługujących Wnioskodawcy praw do wyników prac B+R w działalności gospodarczej prowadzonej przez innego przedsiębiorcę lub
- zbycie (na zasadach rynkowych) praw do wyników prac B+R w celu wprowadzenia ich do działalności gospodarczej innego przedsiębiorcy (z zastrzeżeniem, że za wdrożenie wyników prac B+R nie uznaje się zbycia wyników tych prac w celu ich dalszej odsprzedaży).

Zbycie praw do wyników badań przemysłowych i prac rozwojowych oraz udzielenie licencji na korzystanie z przysługujących Beneficjentowi praw własności intelektualnej w działalności gospodarczej prowadzonej przez innego przedsiębiorcę powinno zostać dokonane po cenie rynkowej. Wartość docelową wskaźnika należy osiągnąć w okresie 3 lat od zakończenia realizacji projektu.

Należy opisać, na czym wdrożenie będzie polegało m.in. w jakiej formie nowy produkt/usługa/technologia zostanie zaoferowana odbiorcom na rynku, formy promocji i dystrybucji, politykę cenową względem konkurencji.

Przygotowanie do wdrożenia

Należy opisać planowane działania niezbędne do wdrożenia rezultatów projektu oraz zasoby niezbędne do przeprowadzenia zakładanego wdrożenia (zasoby techniczne jak i ludzkie, zarówno te, którymi dysponuje Wnioskodawca jak i te, które musi pozyskać).

Ryzyka/zagrożenia

Należy przeprowadzić analizę zagrożeń dla skutecznego wprowadzenia produktu na rynek i osiągnięcia założonych celów sprzedażowych, np.

- pojawiających się ze strony konkurencji (wprowadzenie przez konkurentów tych samych, lepszych produktów/usług/technologii);
- dotyczących otoczenia prawno-administracyjnego (konieczne pozwolenia, decyzje, certyfikaty, etc.);
- wynikających z charakterystyki rynku docelowego/grup odbiorców.

Dla każdego zagrożenia należy wskazać odpowiednie metody jego minimalizacji (zapobieganie, przeciwdziałanie, powstrzymanie) i neutralizacji (łagodzenie skutków).

Własność intelektualna - wymagania prawne

W punkcie należy określić w jaki sposób Wnioskodawca zamierza chronić własność intelektualną wytworzoną w projekcie. Po wskazaniu odpowiedzi na pytanie o dokonanie zgłoszenia patentowego, należy uzasadnić odpowiedź. Należy również wskazać, czy do wdrożenia rezultatu projektu konieczne jest uzyskanie pozwoleń, licencji czy przejście innych procedur umożliwiających jego komercjalizację.

5. Opłacalność wdrożenia rezultatów projektu

Opłacalność wdrożenia rezultatów projektu

Dane w tabeli dla kolumn 1-5 należy podać kumulatywnie dla okresu 5 lat (3 w przypadku MŚP) od zakończenia realizacji projektu.

Jeśli w polu „Opis wdrożenia” wskazano formę inną niż rozpoczęcie produkcji lub świadczenia usług na bazie uzyskanych rezultatów projektu, nie należy wypełniać kolumny 1, 2 i 4.

- W kolumnie 1 należy podać przewidywaną wielkość sprzedaży wyników projektu;
- W kolumnie 2 należy podać przewidywany koszt zmienny wytworzenia jednej sztuki, łącznie z ewentualnymi kosztami outsourcingu produkcji (jeśli dotyczy) uwzględniający wszystkie koszty (również pośrednie);
- W kolumnie 3 należy podać przewidywane koszty stałe przygotowania do wdrożenia projektu np. koszty administracji, marketingu, uzyskania certyfikatów, kosztów usług obcych i inne nieujęte w kosztach kwalifikowalnych projektu;
- W kolumnie 4 należy podać przewidywaną cenę sprzedaży jednej sztuki;
- W kolumnie 5 należy podać przychód z form wdrożenia innych niż rozpoczęcie produkcji lub świadczenia usług na bazie uzyskanych rezultatów projektu. W przypadku gdy rezultaty projektu zostaną wdrożone w działalności własnej Wnioskodawcy (usprawnienia/oszczędności procesowe), należy podać przewidywaną kwotę oszczędności;
- W kolumnie 6 należy podać koszty całkowite projektu, w tym wnioskowane dofinansowanie, wkład własny wnioskodawcy oraz koszty niewykazane w budżecie projektu, poniesione w okresie realizacji projektu.

Uwaga: w przypadku, gdy sprzedaż wyników projektu obejmuje więcej niż jeden rodzaj produktu/usługi, w kol. 1,2,3 należy podać sumę uśrednionych wartości dla wszystkich produktów/usług zbiorczo.

Uzasadnienie danych w tabeli - założenia

Należy wskazać jakie konkretnie założenia zostały przyjęte do kalkulacji przedstawionej w powyższej tabeli, tj. jakie strumienie przychodów uwzględniono oraz w jakich proporcjach (jeśli uwzględniono więcej niż 1 strumień), a także jakie koszty zmienne oraz jakie koszty stałe wykazano.

Należy pamiętać, by dane dotyczące wielkości sprzedaży (kolumna 1) były skorelowane z informacjami nt. wielkości grupy docelowej, do której Wnioskodawca ostatecznie zamierza dotrzeć ze swoją ofertą, przedstawionymi w polu *Charakterystyka rynku docelowego*.

Analiza kosztów i korzyści społecznych/analiza wielokryterialna

Należy sporządzić uproszczoną analizę jakościową i ilościową np. w formie analizy wielokryterialnej lub opisu korzyści i kosztów społecznych. Wnioskodawca zobowiązany jest wymienić i opisać wszystkie istotne środowiskowe, gospodarcze i społeczne efekty projektu oraz jeżeli to możliwe zaprezentować je w kategoriach ilościowych.

Opis innych korzyści dla przedsiębiorcy wynikających z wdrożenia rezultatów projektu

Należy wskazać dodatkowe korzyści (również nieprzynoszące bezpośredniego zysku), które odniesie przedsiębiorca w wyniku wdrożenia rezultatów projektu.

Jednocześnie należy odpowiedzieć na następujące pytania i właściwie uzasadnić:

- 1) Czy w konsekwencji wprowadzenia produktu/technologii/usługi na rynek albo zastosowania nowej technologii w prowadzonej działalności nastąpi poprawa wyników firmy (czy osiągnięte przychody pozwolą na wygenerowanie zysku pokrywającego koszty projektu, produkcji oraz działalności marketingowej)? Dane powinny być spójne z wskaźnikami analizy finansowej wyliczonymi w załączniku finansowym do Planu Prac B+R.
- 2) Czy projekcja spodziewanych korzyści dla przedsiębiorcy w związku z wdrożeniem wyników projektu (np. zmniejszenie kosztów produkcji, skrócenie czasu produkcji) bazuje na racjonalnych przesłankach? Jeśli tak, podać jakie.
- 3) Należy wskazać i uzasadnić sposób wprowadzenia produktu/technologii/usługi na rynek albo zastosowania nowej technologii w prowadzonej działalności (strategia wdrożenia) oraz udowodnić, że wykorzystywane do tego zasoby są opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia

III. Prace badawczo – rozwojowe

1. Zagadnienie technologiczne

Zagadnienie technologiczne

Należy opisać wyzwanie technologiczne, którego dotyczą planowane prace badawczo – rozwojowe oraz którego rozwiązanie stanowić będzie o przewagach konkurencyjnych rezultatu projektu.

Należy przedstawić założony w projekcie sposób rozwiązania ww. zagadnienia, czyli przyjętą koncepcję, która ma doprowadzić do wypracowania oczekiwanego rezultatu projektu. Należy wskazać przesłanki świadczące o tym, że przyjęta koncepcja może doprowadzić do rozwiązania tego problemu. Należy również opisać obecny stan wiedzy na temat przedmiotowego problemu/wyzwania oraz proponowanych metod jego rozwiązania.

Poziom gotowości technologicznej

W punkcie tym należy wskazać oraz uzasadnić poziom gotowości, na którym znajduje się technologia będąca przedmiotem projektu (przed jego rozpoczęciem). Wyróżniamy następujące poziomy¹:

- **Poziom I** – obserwacja i opis podstawowych zasad związanych z funkcjonowaniem danej technologii. Przykłady gotowości technologicznej na tym poziomie mogą obejmować opracowania dotyczące podstawowych właściwości technologii. Poziom ten wskazuje na faktyczny początek rozwoju technologii rozumianej jako sformułowana wiedza teoretyczna, która może zostać zweryfikowana mierzalnie.
- **Poziom II** – określenie koncepcji technologii. Oznacza to rozpoczęcie działań związanych z przyszłym zastosowaniem technologii. Zidentyfikowane teoretyczne podstawy nowej technologii pozwalają na sformułowanie założeń jej praktycznego zastosowania. Planowane przyszłe zastosowania są oparte na przewidywaniach. Może nie istnieć jeszcze żaden dowód ani szczegółowa analiza potwierdzająca przyjęte założenia praktycznego zastosowania technologii. Działania ograniczone są do opracowań analitycznych. Opracowania te mogą obejmować publikacje lub inne materiały, które przedstawiają rozważane możliwości zastosowania technologii, dostarczając jednocześnie analiz potwierdzających koncepcję technologii. Istotne jest jednak, aby nowa technologia była opisana spójnie i szczegółowo.
- **Poziom III** – weryfikacja koncepcji potwierdzająca analitycznie i eksperymentalnie krytyczne funkcje lub charakterystyki technologii. Zostają zainicjowane aktywne działania obejmujące opracowania analityczne i przeprowadzenie badań laboratoryjnych, mających na celu fizyczne potwierdzenie analitycznych przewidywań dotyczących odrębnych elementów technologii. Przykłady gotowości technologicznej na tym poziomie obejmują komponenty, które nie są jeszcze zintegrowane w całość lub nie są reprezentatywne dla całej technologii.
- **Poziom IV** – weryfikacja komponentów technologii w warunkach laboratoryjnych. Podstawowe komponenty technologii zostają zintegrowane w celu potwierdzenia, że będą one współpracować. Uzyskuje się ogólne (o niskiej wierności w porównaniu do docelowego systemu) odwzorowanie technologii w warunkach laboratoryjnych. Przykłady gotowości technologicznej na tym poziomie obejmują sprzęt zintegrowany ad hoc w laboratorium.
- **Poziom V** – weryfikacja komponentów technologii w środowisku zbliżonym do rzeczywistego. Wierność odwzorowania technologii wzrasta znacząco. Podstawowe komponenty technologii są zintegrowane z elementami wspomagającymi, imitującymi elementy rzeczywiste. Technologia może być przetestowana w symulowanych warunkach operacyjnych. Weryfikacja nowej technologii powinna zostać przeprowadzona w kontekście jej specyficznego zastosowania w przyszłym systemie lub sprzęcie oraz wykorzystywać w testach elementy odzwierciedlające konkretne, przewidywane zastosowanie.
- **Poziom VI** – demonstracja technologii w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Osiągnięty zostaje znaczący postęp w zakresie gotowości technologicznej. Reprezentatywna technologia, która jest znacznie bardziej zaawansowana od występującej na poziomie V, jest poddawana badaniom i testom. Do badań na tym poziomie zalicza się badania modelu albo demonstratora technologii w warunkach laboratoryjnych odwzorowujących z dużą wiernością warunki rzeczywiste lub w symulowanych warunkach operacyjnych. Stosowanie elementów komercyjnie dostępnych o obniżonej odporności jest nadal możliwe, jeżeli nie jest sprzeczne z rodzajem warunków środowiskowych, w których model albo demonstrator technologii będzie poddawany testowaniu.

¹ Poziomy gotowości technologicznej zostały określone w Załączniku nr 1 do Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju związanych z realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz.U. 2020 poz. 1495 z późn. zm.).

- **Poziom VII** – demonstracja prototypu technologii w warunkach operacyjnych. Prototyp jest prawie na poziomie systemu operacyjnego albo osiągnął ten poziom. Ten poziom gotowości technologicznej reprezentuje znaczący postęp w stosunku do poziomu VI i wymaga demonstracji rozwijanego prototypu technologii w warunkach operacyjnych, np. na statku powietrznym, w pojeździe, w informatycznym środowisku operacyjnym albo w przestrzeni kosmicznej. Osiągnięcie tego poziomu powinno być uwiarygodnione przeprowadzonymi działaniami w zakresie inżynierii systemowej i zarządzania procesem rozwojowym.
- **Poziom VIII** – skompletowanie i sprawdzenie rozwijanej technologii w wyniku testów i demonstracji. Potwierdzono, że technologia może być zastosowana w jej finalnej postaci i w przewidywanych dla niej warunkach. Przykłady gotowości technologicznej na tym poziomie obejmują badania, walidację i ocenę technologii w warunkach przeznaczonych do jej wykorzystania, np. w ramach systemu uzbrojenia, w celu potwierdzenia założeń projektowych. Praktycznie (w prawie wszystkich przypadkach) poziom ten reprezentuje koniec rzeczywistego rozwoju technologii.
- **Poziom IX** – sprawdzenie rozwijanej technologii w środowisku operacyjnym. Następuje zastosowanie technologii w jej końcowej formie i w przewidywanych warunkach funkcjonowania, np. w warunkach operacyjnych misji lub w rzeczywistym środowisku operacyjnym.

2. Planowane prace badawczo-rozwojowe

Należy przedstawić chronologiczny opis zaplanowanych w projekcie prac badawczo – rozwojowych, których wykonanie jest niezbędne dla osiągnięcia zamierzonych celów projektu. Planowane prace należy ująć – odrębnie dla *badania przemysłowych* i *prac rozwojowych* - w etapy (maksymalnie 5 łącznie dla projektu, w tym przynajmniej jeden etap powinien dotyczyć prac rozwojowych). Istotne jest zachowanie prawidłowego, logicznego układu etapów i kolejności prowadzonych prac, ponieważ aspekt ten podlega ocenie. Etapy realizacji inwestycji nie mogą się nakładać w czasie. Dla każdego etapu należy wskazać:

- okres jego realizacji (data początkowa, data końcowa),
- prace przewidziane w jego ramach,
- jego zakładany efekt końcowy (kamień milowy),
- związane z nim ryzyka/zagrożenia,
- związane z nim koszty kwalifikowalne.

Uwaga: Projekt musi obejmować co najmniej fazę *prac rozwojowych*.

W celu właściwego przypisania planowanych prac należy wziąć pod uwagę definicje badań przemysłowych i prac rozwojowych, zawartych w art. 2 pkt 84, 85 i 86 Rozporządzenia KE (UE) Nr 651/2014:

- ***badania podstawowe*** - zgodnie z art. 2 pkt. 84 Rozporządzenia 651/2014 oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne, podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne
- ***badania przemysłowe*** oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy i umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług lub mające na celu wprowadzenie znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług, w tym produktów, procesów lub usług cyfrowych, w dowolnej dziedzinie, dowolnej branży lub dowolnym sektorze (w tym między innymi w branżach i technologiach cyfrowych, takich jak obliczenia superkomputerowe, technologie kwantowe, technologie blockchain, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, duże zbiory danych i technologie

związane z chmurą). Badania przemysłowe uwzględniają tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;

- **eksperymentalne prace rozwojowe** oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnych aktualnie umiejętności i wiedzy oraz innych stosownych umiejętności i wiedzy w celu opracowania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług, w tym produktów, procesów lub usług cyfrowych, w dowolnej dziedzinie, dowolnej branży lub dowolnym sektorze (w tym między innymi w branżach i technologiach cyfrowych, takich jak obliczenia superkomputerowe, technologie kwantowe, technologie blockchain, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, duże zbiory danych i technologie związane z chmurą lub technologie przetwarzania brzegowego). Mogą one także obejmować np. czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów lub usług. Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowywanie prototypów, demonstracje, opracowywanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowywanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji. Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych lub okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

Okres realizacji etapu

Należy wskazać datę początkową i końcową realizacji etapu. Okres realizacji etapu musi mieścić się w okresie realizacji całego projektu, określonego w polu *Okres realizacji projektu* oraz wniosku o dofinansowanie.

Opis prac przewidzianych w ramach etapu

Należy przedstawić szczegółowy opis planowanych prac wraz z ich uzasadnieniem w kontekście wskazanego wcześniej zagadnienia technologicznego czy też celu projektu. Należy zachować spójność z zaplanowanymi kosztami etapu, a także posiadanymi zasobami oraz niezbędnymi do pozyskania, opisanymi w rozdziale IV. *Zdolność Wnioskodawcy do wykonania projektu i wdrożenia jego rezultatów*. W ramach pola tekstowego opisywane prace mogą być pogrupowane w mniejsze niż etap jednostki, jeśli Wnioskodawca uważa, że istnieje taka potrzeba.

Efekt końcowy etapu – kamień milowy

Etapy należy zdefiniować w taki sposób, aby każdy z nich kończył się kamieniem milowym, tj. produktem, na podstawie którego będzie każdorazowo zapadała decyzja o kontynuacji/przerwaniu/modyfikacji projektu. Jako kamień milowy można wskazać np. osiągnięcie określonych wyników badań, wypracowanie analizy, syntezy lub porównania zdobytej wiedzy, zakończenie testów, sporządzenie raportu, etc. zależnie od branży i specyfiki danego projektu. W miarę możliwości należy wybierać efekty łatwe do skwantyfikowania (mieralne). Ponadto należy oszacować jaki byłby wpływ ewentualnego braku osiągnięcia poszczególnych kamieni milowych na zasadność kontynuacji projektu.

Etapy oraz związane z nimi kamienie milowe będą podstawą dla monitoringu postępów realizacji projektu.

Ryzyka/zagrożenia

W odniesieniu do planowanych prac B+R należy wskazać główne ryzyka/zagrożenia, które mogą utrudnić/uniemożliwić osiągnięcie ich zakładanego efektu końcowego, w szczególności:

- natury technologicznej – co może przeszkodzić w zastosowaniu przyjętej koncepcji, z jakiego powodu przyjęta koncepcja może okazać się niewłaściwa;
- natury prawno – administracyjnej – np. konieczność uzyskania wymaganych zgód, decyzji.

Wobec wszystkich ryzyk i zagrożeń należy wskazać najbardziej efektywne metody zapobiegania im, ich wpływ na realizację projektu w przypadku wystąpienia, a także sposoby minimalizacji ich skutków.

Koszty kwalifikowalne etapu

Należy wykazać koszty kwalifikowalne prac zaplanowanych w ramach etapu (należy pamiętać o zachowaniu spójności z danymi wykazanymi w pozostałych punktach dokumentu oraz wniosku o dofinansowanie).

IV. Zdolność Wnioskodawcy do wykonania projektu i wdrożenia jego rezultatów

Wnioskodawca powinien wykazać, że jest zdolny do realizacji projektu, tj., że przewidział wszystkie zasoby niezbędne do zrealizowania prac zaplanowanych w projekcie. Należy przedstawić zarówno zasoby posiadane w momencie aplikowania o dofinansowanie, jak również przewidziane do pozyskania w trakcie realizacji projektu. W przypadku zlecenia wykonania usług podmiotom zewnętrznym (na zasadzie podwykonawstwa) należy wskazać te podmioty (jeśli zostały już wyłonione) albo opisać cechy, które muszą spełniać, aby być zaangażowanymi do realizacji projektu.

1. Doświadczenie w działalności badawczo-rozwojowej

W tym punkcie wniosku należy wykazać, czy Wnioskodawca posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze badawczo-rozwojowym. Należy przedstawić dane dotyczące Wnioskodawcy (a nie poszczególnych osób zaangażowanych w realizację projektu). Dane powinny dotyczyć okresu kolejnych 5 lat poprzedzających rok złożenia wniosku.

W celu potwierdzenia posiadania doświadczenia w działalności B+R, należy wskazać oraz opisać:

- liczbę wszystkich pracowników zatrudnianych przez Wnioskodawcę oraz liczbę pracowników zatrudnionych na stanowiskach związanych z działalnością badawczo-rozwojową na koniec ostatniego okresu rozliczeniowego;
- wartość nakładów na działalność B+R;
- liczbę nowych produktów lub usług, które zostały wdrożone przez Wnioskodawcę w wyniku prowadzonej działalności B+R;
- liczbę nowych metod produkcji, które zostały wdrożone przez Wnioskodawcę w wyniku prowadzonej działalności B+R;
- liczbę zgłoszeń patentowych oraz liczbę uzyskanych patentów;
- liczbę zgłoszeń wzorów użytkowych oraz liczbę uzyskanych praw ochronnych na wzór użytkowy;
- liczbę skomercjalizowanych stworzonych/współtworzonych przez siebie wytworów prac B+R (wdrożonych do produkcji lub sprzedanych produktów bazujących na stworzonym/współtworzonym przez Wnioskodawcę know-how);

- liczbę prowadzonych prac B+R popartych wynikami innymi niż komercjalizacja np. utworzonych linii pilotażowych, utworzonych prototypów, opatentowanych wynalazków, uzyskanie ochrony na wzór użytkowy lub przemysłowy;
- posiadany dział B+R w przedsiębiorstwie.

Zrealizowane projekty badawczo-rozwojowe

Należy wymienić projekty B+R, w które Wnioskodawca był zaangażowany w okresie ostatnich 5 lat, wskazując daty realizacji („od-do”), czego te projekty dotyczyły, jaki był ich budżet, czy były współfinansowane ze środków publicznych (jeśli tak, to przez jaką instytucję i w jakiej wysokości), okres realizacji, w jakim charakterze Wnioskodawca był w nie zaangażowany oraz jaki był zakres wykonywanych przez niego prac, czy zakończyły się sukcesem (na czym on polegał, również w wymiarze finansowym, a w przypadku braku sukcesu należy wskazać, jakie były tego przyczyny).

W tym punkcie należy również wskazać oraz opisać jak wyżej czy Wnioskodawca uczestniczył w programie Horyzont Europa ustanowionym rozporządzeniem PE i Rady (UE) 2021/695. Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć dokumenty, które potwierdzają współpracę z organizacjami badawczymi.

2. Kadra naukowo – badawcza zaangażowana w projekt

Kadra pozostająca w dyspozycji Wnioskodawcy

Należy opisać kluczowy personel naukowo – badawczy niezbędny do prawidłowej realizacji projektu. Należy określić, czy Wnioskodawca obecnie dysponuje adekwatnymi zasobami ludzkimi dla przeprowadzenia prac B+R.

Należy podać dane znanych już członków zespołu (zarówno aktualnie zatrudnionych w ramach umowy o pracę/umowy zlecenie, jak i wybranych do zatrudnienia – przy danej osobie należy jednoznacznie wskazać czy jest to osoba zatrudniona u Wnioskodawcy czy wybrana do zatrudnienia) takie jak: imię, nazwisko, wykształcenie, doświadczenie zawodowe, w tym szczególnie doświadczenie adekwatne do zakresu i rodzaju prac B+R przewidzianych w projekcie, np. doświadczenie w realizacji projektów obejmujących prace B+R nad innowacyjnymi rozwiązaniami, których efektem były wdrożenia wyników prac B+R do działalności gospodarczej, uzyskane patenty czy prawa ochronne na wzory użytkowe, lub inne zastosowania wyników prac B+R, najważniejsze publikacje naukowe związane z tematem projektu (do 3 szt., wraz z podaniem informacji bibliograficznych). **Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć dokumenty, które potwierdzają wykazaną wiedzę i doświadczenie zespołu badawczego.**

W odniesieniu do każdej osoby należy też określić jej rolę (stanowisko) i wymiar zaangażowania w projekcie (np. 1/4 etatu) oraz wskazać formę zatrudnienia.

W przypadku pracowników pomocniczych należy w sposób szczegółowy opisać zakres zadań, do których będą zaangażowani oraz wymiar czasu pracy w ramach projektu.

Wymiar czasu pracy opisać kadry naukowo - badawczej zaangażowanej w projekcie (zgodnie z metodyką podaną w Podręczniku Frascati OECD 2015) - nie wlicza się wolnych stanowisk w działalności badawczo-rozwojowej, podobnie jak personelu pomocniczego w działalności badawczo-rozwojowej (tj. stanowisk niezwiązanych bezpośrednio z tą działalnością). Roczne EPC personelu naukowego definiuje się jako stosunek godzin pracy faktycznie poświęconych na badania i rozwój w ciągu roku kalendarzowego podzielony przez całkowitą liczbę godzin umownie przepracowanych w tym samym okresie przez osobę lub grupę. Zgodnie z konwencją dana osoba nie może wykonywać więcej niż jednego EPC w zakresie badań i rozwoju rocznie. Liczba godzin umownie przepracowanych ustalana jest na podstawie normatywnych/ustawowych godzin pracy. Osoba pracująca w pełnym wymiarze czasu pracy zostanie zidentyfikowana w odniesieniu do jej statusu zatrudnienia, rodzaju umowy (pełny lub niepełny etat) oraz poziomu zaangażowania w działalność badawczą i rozwojową.

Kadra planowana do zaangażowania

Należy podać jakie inne stanowiska przewidziane są w ramach realizacji projektu oraz określić wymagania wobec osób, które dopiero będą poszukiwane w celu zatrudnienia przez Wnioskodawcę, jako uzupełniające obecnie posiadany zespół. Należy wskazać minimalny wymagany zakres wiedzy, umiejętności i doświadczenia, a także ich rolę i stopień zaangażowania w projekcie. Dodatkowo, należy opisać sposób pozyskania nowych pracowników i odnieść się do dostępności tego rodzaju pracowników na rynku pracy w najbliższej perspektywie (zgodnie z okresem realizacji projektu).

Jeśli członek zespołu badawczego nie jest pracownikiem wnioskodawcy, praca przy projekcie powinna być potwierdzona umową warunkową o współpracy (promesy zatrudnienia lub umowy przedwstępne), załączoną do wniosku o dofinansowanie.

Podwykonawcy

W przypadku korzystania z usług podwykonawców (także osób wykonujących usługi w ramach umowy o dzieło oraz organizacje prowadzące badania i upowszechniające wiedzę) należy wskazać, czy Wnioskodawca planuje zaangażowanie podwykonawcy/ów w realizację projektu oraz czy już wybrał danego/danych podwykonawcę/ów. Należy pamiętać, że przy wyborze podwykonawcy nie będącego osobą fizyczną należy stosować zasady dotyczące wyboru wykonawcy zawarte w Wytycznych dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

Nazwa podwykonawcy

Jeśli Wnioskodawca dokonał już wyboru konkretnych podwykonawców, należy podać ich nazwy.

Zakres prac

W przypadku korzystania z usług podwykonawców, należy wskazać zakres prac, które zostaną im powierzone.

Zasoby kadrowe

W sposób analogiczny do pola *Kadra pozostająca w dyspozycji Wnioskodawcy* należy opisać personel naukowo-badawczy podwykonawców zaangażowanych w realizację projektu.

W przypadku, gdy podwykonawca nie został wybrany na etapie aplikowania o dofinansowanie, należy określić warunki minimalne wobec kadry potencjalnego podwykonawcy.

3. Kadra zarządzająca zaangażowana w projekt

Model zarządzania projektem

Należy zaprezentować przyjęty model zarządzania projektem (np. konkretną metodykę) oraz uzasadnić ten wybór – określić czemu dana metodyka została uznana przez Wnioskodawcę za optymalną dla projektu. Ponadto, należy określić czy Wnioskodawca obecnie dysponuje wystarczającymi zasobami ludzkimi w zakresie kadry zarządzającej dla realizacji projektu.

Kadra pozostająca w dyspozycji Wnioskodawcy (ew. planowana do zaangażowania)

Należy podać dane znanych już członków zespołu (zarówno aktualnie zatrudnionych w ramach umowy o pracę/umowy zlecenie, jak i wybranych do zatrudnienia – przy danej osobie należy jednoznacznie wskazać czy jest to osoba zatrudniona u Wnioskodawcy czy wybrana do zatrudnienia) takie jak: imię, nazwisko, wykształcenie, doświadczenie zawodowe, w tym szczególnie doświadczenie w kierowaniu pracami B+R, ich wdrażaniu lub zarządzaniu projektami. **Należy dołączyć dokumenty, które potwierdzają wykazaną wiedzę i doświadczenie.**

W odniesieniu do każdej osoby należy też określić jej rolę i zaangażowanie w projekcie (np. 1/4 etatu) oraz wskazać formę zatrudnienia.

Należy określić wymagania wobec osób, które dopiero będą poszukiwane w celu zatrudnienia przez Wnioskodawcę, w tym minimalny zakres wiedzy i doświadczenia, a także ich rolę i zaangażowanie w projekcie. Dodatkowo, należy opisać sposób pozyskania nowych pracowników i odnieść się do dostępności tego rodzaju pracowników na rynku pracy w najbliższej perspektywie (zgodnie z okresem realizacji projektu).

4. Współpraca z MŚP, organizacjami prowadzącymi badania i upowszechniającymi wiedzę, NGO lub innymi organizacjami

Projekt może przewidywać współpracę z MŚP, NGO² lub instytucjami badawczymi, organizacjami prowadzącymi badania i upowszechniającymi wiedzę.

Charakter współpracy musi być powiązany z zakresem prac badawczo-rozwojowych.

W zakresie MŚP.

Punkt dotyczy Wnioskodawcy będącego MŚP. Współpracę dużego przedsiębiorstwa z MŚP należy opisać w punkcie 10 niniejszego punktu.

Projekt może być realizowany w ramach współpracy dwóch lub więcej przedsiębiorstw. W ramach przedmiotowego punktu należy opisać formę i sposób współpracy, w tym korzyści płynące dla poszczególnych podmiotów wynikające ze wspólnej realizacji projektu.

Współpraca z organizacjami prowadzącymi badania i upowszechniającymi wiedzę organizacjami badawczymi/organizacjami badawczymi/jednostkami naukowymi

Należy wykazać czy przewidziano współpracę rozumianą jako nawiązanie lub rozwijanie współpracy z jednostką naukową/ organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę w okresie realizacji projektu. **Współpraca z jednostką naukową/organizacją prowadzącą badania i upowszechniającą wiedzę powinna być stosownie udokumentowana i załączona do wniosku o dofinansowanie** (np. umowa współpracy (po przeprowadzeniu właściwego postępowania lub warunkowa umowa współpracy) oraz szczegółowo opisana w dokumentacji projektowej.

***jednostka naukowa/organizacja prowadząca badania i upowszechniająca wiedzę** - podmiot (jak np. uniwersytet lub instytut badawczy, agencja zajmująca się transferem technologii, pośrednik w dziedzinie innowacji, fizyczny lub wirtualny podmiot prowadzący współpracę w dziedzinie badań i rozwoju) niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy. W przypadkach, gdy tego rodzaju jednostka prowadzi również działalność gospodarczą finansowanie, koszty i dochody związane z tą działalnością gospodarczą należy rozliczać oddzielnie. Przedsiębiorstwa mogące wywierać decydujący wpływ na taki podmiot w charakterze, na przykład, jego udziałowców/akcjonariuszy czy członków nie mogą mieć preferencyjnego dostępu do uzyskanych przez niego wyników; Współpraca z jednostką/sektorem B+R. Zgodnie z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, system szkolnictwa wyższego i nauki tworzą jednostki sektora B+R:*

1. uczelnie;
2. federacje podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, zwane dalej „federacjami”;
3. Polska Akademia Nauk, działająca na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2020 r. poz. 1796), zwana dalej „PAN”;

² NGO to organizacje pozarządowe niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, niedziałające w celu osiągnięcia zysku, osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej utworzone na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacje i stowarzyszenia.

4. *instytuty naukowe PAN, działające na podstawie ustawy, o której mowa w pkt 3, zwane dalej „instytutami PAN”;*
 5. *instytuty badawcze, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498);*
 6. *międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych ustaw działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „instytutami międzynarodowymi”*
 - 6a. *Centrum Łukasiewicz, działające na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. z 2020 r. poz. 2098);*
 - 6b. *instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, zwane dalej „instytutami Sieci Łukasiewicz”;*
 7. *Polska Akademia Umiejętności, zwana dalej „PAU”;*
 8. *inne podmioty prowadzące głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły**
- * dotyczy laboratoriów badawczych, dla których nadana została przez PCA akredytacja.*

Współpraca z NGO lub innymi organizacjami

Należy opisać zakres i formę współpracy.

5. Zasoby techniczne, wartości niematerialne i prawne (WNIp)

W kolejnych polach należy wskazać konkretne zasoby techniczne (aparatura naukowo – badawcza, pomieszczenia, przyrządy, maszyny) oraz wartości niematerialne i prawne (licencje, technologie, know-how, prawa własności intelektualnej) wykorzystywane w trakcie realizacji projektu.

W polu *Zasób* należy wskazać jego nazwę oraz liczbę sztuk, a w przypadku drobnego wyposażenia, należy odnosić się do całych zestawów. W polu *Przeznaczenie* należy wskazać do których prac badawczych/etapu dany zasób będzie wykorzystywany.

Zasoby techniczne/WNIp pozostające w dyspozycji Wnioskodawcy

Należy wskazać zasoby, którymi Wnioskodawca dysponuje na etapie aplikowania o dofinansowanie.

Zasoby techniczne/WNIp planowane do wykorzystania

Należy wskazać zasoby, których wykorzystanie zaplanowano w ramach realizacji projektu.

Zasoby techniczne/WNIp podwykonawców

W przypadku korzystania z usług podwykonawców, należy opisać posiadane przez nich zasoby wykorzystywane do realizacji projektu.

W przypadku, gdy podwykonawca nie został wybrany na etapie aplikowania o dofinansowanie, należy określić warunki minimalne (jakościowe i ilościowe) wobec zasobów technicznych potencjalnych podwykonawców.

6. Źródła finansowania projektu

Szczegółowy plan sfinansowania inwestycji

Proszę szczegółowo przedstawić plan sfinansowania inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem własnych zasobów finansowych. Proszę również wskazać zewnętrzne źródła finansowania projektu i ich koszty.

Wnioskodawca musi dysponować środkami finansowymi wystarczającymi na realizację projektu i zapewnienie jego płynności finansowej z uwzględnieniem dofinansowania. Zdolność finansowa powinna być potwierdzona odpowiednimi dokumentami. Dokumenty jednoznacznie potwierdzające zdolność finansową (np. zaświadczenie z banku, wyciąg bankowy, umowa kredytowa, umowa pożyczki, promesa kredytowa wydana na podstawie pozytywnej oceny zdolności kredytowej i stanowiąca

wiążące zobowiązanie banku do udzielenia kredytu na określonych w niej warunkach) wnioskodawca obowiązkowo załącza do wniosku (załącznik nr 13 do wniosku o dofinansowanie). W przypadku finansowania projektu również z innych niż dotacja zewnętrznych źródeł (np. kredyt, pożyczka), należy udokumentować wiarygodność/realność pozyskania takich zewnętrznych źródeł finansowania, w tym wiarygodność osób/podmiotów potwierdzających zapewnienie finansowania.

Sposób zabezpieczenia środków na sfinansowanie projektu

Należy wskazać źródła finansowania projektu, np.:

- środki własne
- pożyczka,
- kredyt bankowy,
- inne źródła finansowania,
- dotacja.

Należy pamiętać, że suma źródeł finansowania powinna zapewnić pokrycie całkowitej wartości inwestycji.

7. Analiza finansowa

Należy zaznaczyć oraz załączyć wybrany dokument stanowiący załącznik do Regulaminu naboru.

8. Zasoby lokalowe

Należy wskazać status prawny miejsca realizacji projektu tj. czy prawo do dysponowania nieruchomością wynika z tytułu własności, współwłasności, użytkowania wieczystego lub inne. Dodatkowo należy wskazać i przedstawić dokument, z którego wynika tytuł do dysponowania nieruchomością (załącznik nr 12 do wniosku o dofinansowanie).

9. Warunki wymagane do otrzymania premii finansowej

Warunkiem otrzymania dodatkowych punktów procentowych pozwalających na otrzymanie wyższego dofinansowania projektu zgodnie z art. 25 ust. 6 Rozporządzenia Komisji (UE) z dnia 17 czerwca 2014r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, jest spełnienie konkretnych warunków. Należy zaznaczyć właściwe odpowiedzi oraz uzasadnić swój wybór.

10. Zapewnienia konkretnych efektów dyfuzji działalności innowacyjnej oraz B+R do gospodarki oraz współpraca z MŚP (dotyczy dużych przedsiębiorców)

Duże przedsiębiorstwa (tj. przedsiębiorca inny niż mikro, mały lub średni w rozumieniu załącznika nr I do Rozporządzenia 651/2014) mogą starać się o dofinansowanie w ramach naboru pod warunkiem zapewnienia konkretnych efektów dyfuzji działalności innowacyjnej oraz B+R do gospodarki oraz pod warunkiem, że projekty będą podejmowane wspólnie z MŚP przynosząc wymierne korzyści MŚP (w szczególności: dostęp do wiedzy, know-how, wykwalifikowane kadry, zaplecza B+R oraz rozwiązań organizacyjnych w przedsiębiorstwie).

W wierszu **Współpraca z MŚP** należy opisać współpracę dużego przedsiębiorstwa z MŚP. Powinna ona polegać na wspólnej realizacji badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych, przynosząc wymierne korzyści (w szczególności: proporcjonalny udział w prawach majątkowych do wyników tych prac dostęp do wiedzy, know-how, wykwalifikowane kadry, zaplecza B+R oraz rozwiązań organizacyjnych w przedsiębiorstwie). Współpraca powinna być prowadzona w zakresie działalności

innowacyjnej, związanej z prowadzonymi pracami B+R. Współpraca dużego przedsiębiorstwa z MŚP musi być potwierdzona właściwym dokumentem np. **umową o współpracy/porozumieniem o współpracy** załączonym do wniosku o dofinansowanie. Nie może mieć charakteru podwykonawstwa.

***Dyfuzja innowacji** wg. definicji Podręcznika Oslo, obejmuje zarówno proces rozprzestrzeniania się pomysłów leżących u podstaw innowacji produktowych i innowacji w procesach biznesowych (dyfuzja wiedzy służącej innowacjom), jak i wprowadzanie takich produktów lub procesów biznesowych przez inne przedsiębiorstwa (dyfuzja wyników innowacji). W części **Dyfuzja innowacji** należy zaznaczyć właściwą odpowiedź, a następnie ją uzasadnić.*

11. Rozwój kompetencji

Czy Wnioskodawca przewiduje rozwój kompetencji pracowników lub kadry zarządzającej w zakresie obszarów powiązanych z projektem? - należy zaznaczyć właściwą odpowiedź a następnie w części **Działania związane z rozwojem kompetencji** należy określić, jakie działania z zakresu rozwoju kompetencji Wnioskodawca przewiduje zrealizować w projekcie oraz uzasadnić potrzebę ich realizacji oraz związek z pozostałymi komponentami w projekcie. Działania muszą być związane z rozwojem kompetencji pracowników lub kadry zarządzającej w zakresie obszarów powiązanych z projektem, np. prowadzenie prac B+R, transfer technologii, rozwój inteligentnych specjalizacji, zarządzanie innowacjami, komercjalizacja wyników prac B+R, ochrona własności przemysłowej, obsługa infrastruktury B+R sfinansowanej w ramach projektu.

Do działań związanych z rozwojem kompetencji nie zalicza się:

- usług szkoleniowych, których obowiązek przeprowadzenia na zajmowanym stanowisku pracy wynika z odrębnych przepisów prawa (np. wstępne i okresowe szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, szkolenia okresowe potwierdzające kwalifikacje na zajmowanym stanowisku pracy);
- szkoleń i egzaminów niezbędnych w bieżącej działalności przedsiębiorstwa, niemających bezpośredniego związku z realizowanym projektem np. szkolenia prawne, informatyczne, językowe, zawodowe;
- udziału w studiach podyplomowych, konferencjach;
- usług doradczych i szkoleniowych, których celem jest rozwój kompetencji managerskich, z wyjątkiem zarządzania projektami B+R.

Czy Wnioskodawca deklaruje, że min. 50% wszystkich pracowników objętych rozwojem (podniesieniem) kompetencji będą stanowił kobiety?

Należy zaznaczyć właściwą odpowiedź spośród możliwych: „Tak” lub „Nie”, a następnie ją uzasadnić.

V. Budżet projektu

Przed wypełnieniem tej części wniosku o dofinansowanie konieczne jest zapoznanie się z **Regulaminem naboru nr FESW.01.02.-IZ.00-001/24** w części dotyczącej *Kwalifikowalności wydatków* oraz *Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

Należy wykazać koszty kwalifikowalne, tj. niezbędne do prawidłowej realizacji projektu, jakie Wnioskodawca zamierza ponieść w trakcie realizacji projektu, przyporządkowując je do odpowiedniej kategorii kosztów.

Ze względu na odmienny poziom dofinansowania koszty należy przedstawić odrębnie dla fazy badań przemysłowych oraz fazy prac rozwojowych.

Dla każdej pozycji należy określić:

- Nazwę kosztu – należy zachować szczegółowość, która umożliwi identyfikację kosztu, tym samym weryfikację zgodności planowanych kosztów z zasadami kwalifikowalności;
- Wysokość całkowitą kosztu – należy podać łączną wartość kosztu tj. kwalifikowaną i niekwalifikowaną;
- Wysokość kosztu kwalifikowalnego – należy wskazać jedynie kwalifikowalną część danego kosztu;
- Procent dofinansowania – należy podać wartość procentową wskazującą udział wartości dofinansowania w wartości kosztu kwalifikowalnego;
- Uzasadnienie konieczności poniesienia kosztu – dla każdej pozycji należy wykazać, że koszt jest bezpośrednio związany z realizacją projektu oraz jest niezbędny dla jego realizacji;
- Metodę oszacowania – należy przedstawić w jaki sposób oszacowano wysokość poszczególnych wydatków, w tym skąd pozyskano dane, na których zostały oparte kalkulacje (można posłużyć się np. ogólnodostępnymi cennikami lub przytoczyć oferty dostawców zebrane przez Wnioskodawcę);
- Podmiot realizujący – w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie należy wskazać nazwę podmiotu ponoszącego koszty.